

optrekken. Tussen 5 en 6 juli marcheerde een hele Engelse legermacht naar Kalna met 12 stukken kanon van 8 en 12 pond, 6 vooral minuutstukken¹², 3 houwitsers en een grote voorraad ammunitie en levensmiddelen. Tenslotte omvatten de troepen daar ruim 800 Europees voetvolk en ruitërij, een compagnie artilleristen van 60 man, 4 à 500 op Europese wijze gedrilde sipòys en een compagnie mogolse ruitërij. Gouverneur en Raad te Calcutta hadden inmiddels besloten te verklaren dat nawab Mir Kasim Ali Khan niet meer erkend werd als subadar van Bengalen, Bihar en Orissa, en dat de eerder afgezette nawab Mir Jafar Ali Khan weer tot subadar, of onderkoning, was uitgeroepen. Dat is te Murshidabad en omgeving ook geschied, nadat er op 13 en 19 juli hevige gevechten tussen de Engelsen en de moslims zijn geweest, en tussendoor enige schermutselingen. [fol. 1688] De Engelsen waren daarbij de overwinnaars, evenals bij bloedige acties op 2 en 9 augustus. Ze maken daar weinig ophef van. Ook te Dhaka zijn de Engelsen door de plaatsvervanger van de naib subadar uit hun loge gejaagd, waarna een soort pelgrims, 300 man sterk, die op belofte van vrijheid waren aangenomen, alles hebben geplunderd, verbrand of vernield. Maar het zout en de gomlak, en de goederen die de kooplieden en de wevers die onder de Engelsen behoren, daar hadden opgeslagen, zijn op bevel van de naib subadar ter bewaring naar de stad gebracht. Volgens het manifest dat ze op de poort van de loge achterlieten, hebben de Engelsen de schade op 26 ton begroot. De vluchtende Engelsen hebben zich verenigd met ongeveer 1500 sipòys en op 18 juli de stad weer aangevallen. Ze maakten zich daarvan en van het fort meester, namen de moslim regenten gevangen en legden ten gunste van hun compagnie beslag op de opbrengsten van de stad en onderhorige streken. [fol. 1689] Op 25 juli lieten de Engelsen Mir Jafar Ali Khan uitroepen tot subadar van Bengalen, Bihar en Orissa. Het bestuur kan niet zeggen hoe de oorlog zal aflopen, maar is er zeker van dat het lot van Bengalen van deze ene veldtocht afhangt. De Engelse macht was verminderd en kreeg van buitenaf weinig versterking. Na de totale nederlaag zou die zich niet op de oude voet kunnen herstellen)

---dog dat den nabab, verdreven werdende, de Engelsen wel kans zouden zien hunne banden soo vast te leggen dat niemand in de eerste jaaren zal derven denken om hun het meesterschap te betwisten, of hunne magt paalen te stellen.

Fol. 1689r-v.

(De verrichtingen van het bestuur tijdens deze onlusten en de fatale gevolgen die zij hadden, zullen Heren XVII eerder bereiken dan deze brief. Daarom wordt eraan voorbijgegaan.

COROMANDEL

[fol. 1690] Dit jaar zijn naar Coromandel vertrokken de Borssele via Ceylon, rechtstreeks de Sloterdijk en Kievitsheuvel, en op weg naar Bengalen de retourschepen Vlissingen en Welgelegen. Zij namen baar goud, en goud in munten, koopwaren, levensmiddelen en overige goederen mee, namelijk)

Voor Nagapatnam

3308¹²¹³₆₁₄₄

mq. troy's of mq.

f 2.841,11,1³/₄

goud bij gewigt f 1.151.803, 14, 8

7075 pees coubangs

goude Japanse f 106.125, -, -

258 pees issebootjes

goude Japanse f 967, 10, -

38.000 pees ducaten goude

12 Minuutstuk, klein kanon waarmee ook schoten om de minuut, of saluutschoten afgevuurd worden.